

Finnair Oyj Tekniikan vakautussopimuksen soveltamisohjeet

Vakautussopimukseen 7.8.2009-31.12.2012 (-31.12.2013)

1. Sopimuksen tarkoitus (Vakautussopimus kohta 1)

1.1 Yleistä

Vakautussopimuksen allekirjoittajatahojen (ITA, FT, SLV, FIRY, FYT ja Finnair Tekniikka) välillä on yhteisesti todettu vallitsevasta taloudellisesta tilanteesta johtuva Finnair Oyj:n vaikea taloudellinen tilanne, joka edellyttää menojen leikkaamista.

Finnair Oyj Tekniikan työehtosopimusten soveltamispiirissä työskentelevän henkilöstön laskennallinen osuus säästötarpeesta on 13,9 miljoonaa euroa. henkilöstömenoiissa vuosien 2009 ja 2010 aikana.

Vakautussopimuksella on sovittu Tekniikan omasta ratkaisusta ajanjaksolle 7.8.2009-31.12.2012 (-31.12.2013).

1.2 Soveltamisalue

Vakautussopimusta sovelletaan koko Finnair Tekniikan henkilökuntaan. Mukana ovat seuraavat henkilöstöryhmät: IAU/ITA, FT, SLV, FIRY, FYT ja Tekniikan johto.

Vakautussopimus on työehtosopimuksen osa ja se on myös kaikkia Tekniikassa ko. työehtosopimusten soveltamisalan piirissä olevia velvoittava.

1.3 Poikkeukset soveltamisalueeseen

Osa-aikaiset ja määräaikaiset eivät kuulu säästöohjelman piiriin (31.7.2009 47 osa-aikaista ja 14 määräaikaista). Jos henkilö siirtyy eläkkeelle ennen 1.1.2011, hän ei ole myöskään sopimuksen piirissä. Työnantaja kysyy jokaiselta, jolla on oikeus jäädä eläkkeelle, aikooko hän käyttää eläkeoikeuttaan.

Uusiin toistaiseksi voimassa olevaan työsuhteeseen tuleviin henkilöihin noudatetaan tätä sopimusta suhteutettuna työsuhteen kestoan.

1.3.1 Osa-aikaisuudet

Henkilön siirtyessä osa-aikaiseen työhön kesken säästökauden, lasketaan henkilökohtaiseen säästösummaan siirtymishetkeen mennessä tehdyt säästösummat. Uudet osa-aikaisuudet ja keskeytykset huomioidaan suhteutettuna henkilön säästötavoitteeseen.

1.3.2 Hahn ja Oulu

Hahnissa ja Oulussa työskentelevät eivät kuulu säästöohjelman piiriin. Hahnin ja Oulun osalta on sovittu, että heidän osaltaan edelliseen säästöohjelmaan kuuluvat meneillään olevat lomautukset viedään loppuun.

1.4 Lomautukset ja irtisanomiset sopimuskaudella

Vakautussopimuksen säästökauden aikana (7.8.2009 - 31.12.2010) ei lomauteta, osa-aikaisteta tai irtisanota ketään tuotannollista tai taloudellisista syistä.

2. Säästösumma

Jokaiselle henkilölle määritellään henkilökohtainen euromääräinen säästötavoite. Henkilö on saavuttanut säästötavoitteensa siirtämällä säästösummaan vuoden 2010 24pv:n lomarahat, vuoden 2009 kannustinpalkkion ja tehnyt 31.12.2010 mennessä säännöllisen työajan lisäksi 128 tuntia ylimääräistä työtä. Em. 128 tunnin tuntihinta määritellään jakamalla henkilön säännöllisen työajan palkkasumma 1.1- 31.7.2009 ko. aikana tehdyillä säännöllisen työajan tunneilla. Säännöllisen työajan ansioihin luettavat palkat ja palkanerät, jotka henkilö on ansainnut säännöllisen työajan tunteina ja jotka ovat ennakonpidätyksen alaista tuloa ml. sairausajan ja muut palkallisen poissaoloajan palkat mm. pätevyysisät, ikä- ja kokemuslisät, vuorolisät, muut säännöllisen työajan lisät. Säännöllisen työajan ansioita EIVÄT ole esim. ylityöajan ansiot, lomarahat eikä kannustinpalkkio.

2.1 Säästösumman kerryttäminen

2.1.1 Lomараha

Säästösummaan siirretään jokaiselta 2010 lomараha kesäloman osalta enintään 24 pv.

2.1.2 Kannustinpalkkio 2009

Säästösummaan siirretään jokaiselta vuodelta 2009 toteutuva Tekniikan kollektiivinen kannustinpalkkio. Mikäli henkilöllä on henkilökohtainen tuloskortti, jonka perusteella muodostuu hänen kannustinpalkkionsa, siirretään säästösummaan kannustinpalkkiosta enintään kollektiivisen kannustinpalkkion toteutusprosentin verran.

2.1.3 Vakautustyö

Säästösummaa kerrytetään tekemällä ensisijaisesti 31.12.2010 mennessä säännöllisen työajan lisäksi 128 tuntia vakautustyötä. Tätä 128 tuntia voidaan kerryttää myös siirtämällä säästösummaan erikseen sopimalla jotain muuta maksettavaksi erään työtä palkkaa

(säännöllisen työajan palkkaa, erilaisia lisiä, ylityön korottavia osia, pekkaspäiviä, yms. erii) tai pitämällä palkatonta vapaata työtilanteen niin salliessa ja työnantajan suostuessa.

2.2 Vakautustyön teettäminen

2.2.1 Yleistä

Säästösummaa kerrytetään lomarahana ja kannustinpalkkion lisäksi tekemällä ensisijaisesti 31.12.2010 mennessä säännöllisen työajan lisäksi 128 tuntia vakautustyötä. Vakautustyön henkilökohtaista tavoitetta seurataan sekä tunteina, että euroina.

Työnantaja voi laittaa ko. tunnit työvuorolistalle sovitulla tavalla kuitenkin siten, että henkilön kokonaistyöaika ei saa, vakautustyö mukaan luettuna, ylittää työaikalain säännöllisen työajan enimmäismääriä (keksimäärin 40 t 52 viikon ajanjaksona. ko. 128 tuntia tehtäessä hintaan sisältyvät työehtosopimusten mukaiset säännölliseen työaikaan liittyvät lisät mm. ilta-, yö-, lauantai- ja pyhätyölisät. Päivätyöntekijän tehdessä normaalista poiketen vakautustyötä vuorotyönä tai lauantai- tai sunnuntaityönä, hinnoitellaan hänelle ko. työhön tästä kuuluvat lisät kuten vastaavaa vuorotyötä tekeväälle. Tätä poikkeusta sovelletaan vain vakautustyöhön.

Vakautustyötä teetetään työkuorman mukaan työnantajan aloitteesta. Jos säästösumma/128 tuntia jää toteutumatta työnantajasta johtuvasta syystä säästökauden loppuun mennessä, ei henkilö jää työnantajalle velkaa.

Vakautustyötä tehdään suunnitelmallisesti ja se kohdistetaan tuottavalle työlle. Vakautustyötä tehdään pidempinä ajanjaksoina ja selkeinä kokonaisuuksina kuitenkin lyhimmillään 30 minuuttia.

Vakautustyö vapaapäivinä teetetään täysin työvuoroina, ellei henkilön kanssa toisin sovita., kts. tarkennukset 2.2.2 → 2.2.4

Henkilölle voidaan osoittaa tai hän voi itse esittää vakautustyön tekemistä myös oman osaston ulkopuolella.

Vakautustyön ajankohtaa määriteltäessä otetaan pyydettyä huomioon mahdolliset sosiaaliset perusteet. Perusteltuja henkilökohtaisia syitä ovat esimerkiksi mm. lastenhoito- ja omaishoitojärjestelyt ja opiskelu

Vakautustyötä voidaan perustellusta syystä ja työntekijää kuullen teettää enintään kaksi päivää/kk (16 tuntia). Vakautustyötä teetettäessä huomioidaan työaikalain ja työehtosopimuksen mukaiset lepoajat.:

- vähintään 11h lepoaika vuorokaudessa
- erikseen sovittaessa luottamusmiehen kanssa henkilön suostumuksella lepoaika voidaan lyhentää 7h vuorokaudessa.

Ylitöitä tehdään vain ja ainoastaan ennalta arvaamattomissa tilanteissa ja erikseen sovittaessa. Ylitöet ovat edelleen ylitöitä ja ne pidetään erillään vakautustyöstä. (kts. Myös kohta 2.3)

Sairauspoissaolon sattuessa vakautustyön kanssa päällekkäin, vakautustyön määrä kertyy suunniteltujen työtuntien mukaisesti. Sairauspoissaolon alle jäävä vakautustyö ei sisälly bonusmallin mukaiseen takaisinmaksettavaan palkkasummaan.

Vakautustyön kerryttämiseen ei voi käyttää vanhoja Flex-, Switch- tai Comp- saldoja.

2.2.2 Päivätyö

2.2.2.1 Vuorot 7-h ja 8 h

Päivätyöntekijät tekevät vakautustyötä pääsääntöisesti normaalia työpäivää jatkaen, jollei henkilön kanssa toisin sovita. Henkilön kanssa erikseen sovittaessa hänellä voidaan teettää vakautustyötä viikonlopputyönä. 40 tuntia tekevillä työaika tasoittuu 40 tuntiin 52 viikon aikana.

2.2.2.2 Paikalliset työaikajärjestelyt

7-hallin työaika 6-23/7pv

- Vakautustyön teettäminen on mahdollista 6-23/7 pv.

5-hallin työaika ma-to/ti-pe vuoroviikoin 10 t/pv liukuva

- Vakautustyön teettäminen on mahdollista ma-pe vuoroa pidentäen tai vapaapäivänä ylimääräisenä työvuorona. (ei la-su tai arkipyhä), ellei henkilön kanssa toisin sovita.

2.2.2.3 Liukuva työaika

Vakautustyötä tehdään pääsääntöisesti normaalia työpäivää jatkaen, jollei henkilön kanssa toisin sovita. Henkilön kanssa erikseen sovittaessa hänellä voidaan teettää vakautustyötä viikonlopputyönä.

Liukuman käyttö/vakautustyön ero:

Liukuman käytössä henkilö päättää itse työn alkamis- ja päättymisajankohdan. Vakautustyön kohdentaminen tulee työnantajan tarpeesta.

Päivätyöntekijän tehdessä normaalista poiketen vakautustyötä vuorotyönä tai lauantai- tai sunnuntaityönä, hinnoitellaan hänelle ko. työhön tästä kuuluvat lisät kuten vastaavaa vuorotyötä tekeväälle → tätä sovelletaan vain vakautustyöhön.

Vakautustyön ajankohdat julkaistaan vuorotyössä oleville normaalin vuorolistan yhteydessä. Muun vuorotyönä tehtävän vakautustyön ajankohdat ovat työntekijän tiedossa vähintään 2 viikkoa ennen ko. vuoron alkua, ellei asiasta henkilön kanssa toisin sovita.

40 tuntia tekevillä työaika tasoittuu 40 tuntiin 52 viikon aikana.

2.2.3 2-vuorotyö

Vakautustyötä tehdään pääsääntöisesti normaalia päivävuoroa jatkaen ja iltavuoroa aikaistaen, jollei henkilön kanssa toisin sovita. Työnantaja selvittää halukkuutta muina aikoina tehtävään työhön.

40 tuntia tekevillä työaika tasoittuu 40 tuntiin 52 viikon aikana.

2.2.4 Muut työaikamuodot

- Respect
- Tasoittuva
- 3-vuorotyö

Vakautustyön teettäminen on mahdollista 24/7, (käytännössä normaalia työpäivää pidentäen tai vapaapäivänä kokonaisena työvuorona)

Tasoittuvassa on huomioitava kalenteriajan käyttökerroin.

2.3 Vakautustyön korvaaminen muilla säästöerillä

Edellä kohdassa 2.1.3 mainittua 128 tuntia voidaan kerryttää myös siirtämällä säästösummaan erikseen sopimalla jotain muuta maksettavaksi erääntyvää palkkaa.

Tällaisia erä ovat mm.

- säännöllisen työajan palkka
- erilaiset lisät
- ylityön perus- ja/tai korotusosat vuorolisineen
- viikkolepokorvaukset
- pekkaspäivät
- lisäksi talviloman osuus 6+6 päivää erikseen sopien.

Pekkaspäiviä siirrettäessä pekkanen hinnoitellaan kuten normaalissa palkanmaksussa Pekkanen katsotaan siirretyksi säästösummaan sillä hetkellä kun se on kertynyt, vaikka pekkasista luovuttaisiin yhdellä kertaa.

Säästösummaa voidaan kerryttää myös pitämällä palkatonta vapaata työtilanteen niin sallieissa ja työnantajan suostuessa.

Tällaisiksi vapaiksi katsotaan mm. virkavapaa, opintovapaa, Aslak-kuntoutus, reservin harjoitus sekä perhevapaat siltä osin, kun ne ovat palkattomia.

Ko. ajalta säästyvä palkka kerryttää henkilökohtaista säästösummaa, mutta se ei sisälly bonusmallin mukaiseen takaisinmaksettavaan palkkasummaan.

Edellä mainittujen erien siirtämisestä säästösummaan siirtämisestä sovitaan aina erikseen erillisellä lomakkeella osastolla henkilön kanssa ja se vahvistetaan kummankin osapuolen allekirjoituksella. Nämä erät hyväksytään osaksi säästösummaa vai erikseen sovittaessa. Ne eivät ole automaattisesti mukana.

Mikäli säästötavoitteen toteuttamistavasta, ei päästä sopimukseen, työnantaja määrittelee säästötavan, mikä tarkoittaa käytännössä 128 vakautustyötunnin tekemistä.

2.4 Vakautustyön ja säästösummien seuranta

2.4.1 Vakautustyön kirjaaminen vuorolistalle ja kellokortille ja seuranta

Vakautustyö kirjataan vuorolistalle normaalina vuoronmuutoksena nimellä "vakautustyö". Kirjaus tehdään osaston toimesta. Se ei vaikuta henkilön ulos tai sisään leimaukseen. Vakautustyön tekeminen siirtyy palkkakuitille palkkalajilla 8751 vakautustyö ja se hinnoitellaan siellä. Samalla näkyy myös mahdolliset vuorolisät: iltavuorolisä 8703, yövuorolisä 8780, lauantailisä 8717 ja 8702 pyhätyökorvaus.

4) Ne lisät, jotka eivät ole tuntiperustaisia, kirjataan suoraan SAP:iin. Osasto tekee näistä lisistä yleislomakkeen, joka osastopäällikön hyväksymänä lähetetään palkkatoimistoon omalle palkanlaskijalle. Myös nämä näkyvät hinnoiteltuna palkkakuitissa.

HR-osasto seuraa kustannuspaikoittain / sopimusaloittain säästöjen toteutumista euroissa. Henkilö saa säännöllisin väliajoin yhteenedon kertyneistä säästösummista.

3. Työsuhteen päättymisen, lomauttamisen, konkurssin ja sopimuksen purkamisen vaikutus säästettyihin varoihin

3.1 Työsuhteen päättymisen ennen 1.1.2011

Jos henkilön työsuhde päättyy ennen 1.1.2011, henkilölle palautetaan siihen mennessä kertyneet säästösummat. Henkilön niin halutessa voidaan vakautussopimuksen aikana tehdyt vakautustyötunnit antaa vapaana irtisanomisaikana.

3.2 Eläköityminen tai työsuhteen päättymisen 1.1.2011- 31.12.2013

Henkilön eläköityessä tai työsuhteen päättyessä 1.1.2011 – 31.12.2013 välillä, hän säilyy ylimääräisen bonusmallin piirissä oman säästösumman suhteessa ja hän on oikeutettu takaisinmaksuun aikatauluineen kuten työsuhteessa oleva.

3.3 Kuolemantapaukset

Ko. tapauksissa ennen 31.12.2010, siihen mennessä kertynyt säästösumma maksetaan perikunnalle tai edunsaajalle. 1.1.2011 jälkeen maksetaan myös mahdollinen ylimääräinen bonus perikunnalle tai edunsaajalle.

4. Ylimääräinen henkilökohtainen bonus

4.1 Bonusmallin yleisehdot

Ylimääräisen bonusmallin mukainen palkkio lasketaan säästösomman perusteella, joka on sopimuksen mukaan kertynyt vuosilta 2009-2010. Palkkiota maksetaan vuosina 2010-2012, jos konsernin ja/tai tekniikan toiminnallinen tulos(* on positiivinen. Kunakin vuonna palkkion määrä lasketaan alkuperäisestä säästösomasta (13,9 M€) Yhteenlaskettu palkkion määrä 2010-2012 voi olla erikseen laskettuna enintään 1,25 kertaa säästetty summa konsernin osuudesta ja samoin 1,25 kertaa säästetty summa Tekniikan osuudesta Jos vuoden 2012 loppuun mennessä toteutuu alle 75 % alkuperäisestä säästösomasta, jatketaan bonusmallia vuodelle 2013.

Palkkiomäärä lasketaan jokaisena vuonna (2010-2012 tai 2013) tekniikka/konserni painoarvoilla 80%/20% ja 50%/50%, jonka jälkeen valitaan se, joka antaa henkilöstölle suuremman palkkion kyseisenä vuonna.

Reunaehdot:

- Tekniikan vuosittainen tulos palkkioiden maksun jälkeen voi alimmillaan olla -1 M€
- Jos vuosittainen laskennallinen palkkio leikkautuu ensimmäisenä ja/tai toisena vuonna tekniikan tuloksen maksukyvyttömyyden vuoksi, voidaan sitä kompensoida myöhemmin palkkiomaksukauden aikana (2010-2012 tai 2013) edellyttäen, että tekniikan tulos ei kompensoinnin jälkeen painu alle -1 M€
- Vuosittainen ja kumulatiivinen maksimipalkkio on 1,25 kertaa alkuperäinen säästetty summa eli yhteensä 17,4 M€

Takaisinmaksusummat lasketaan henkilökohtaisesta säästösomasta.

Bonusen takaisinmaksuajankohta vuosina 2010-2012 (2013) on tilipäätöksen vahvistamisen jälkeen.

5. Muuta

5.1 Vakautustyöryhmä

Vakautussopimuksen toteutumista seuraa vakautustyöryhmä, jossa on edustettuna työnantajan ja työntekijäjärjestöjen edustus (1 per järjestö+ tarvittaessa varamies). Vakautustyöryhmän keskeiset tehtävät ovat:

- säästöjen seuranta sekä Tekniikassa, että konsernissa
- sisäisen asiakkuuden kannattavuuden/hinnoittelun seuranta
- tulkintaerimielisyyksien ratkaisu
- valvontavastuu soveltamisen tasapuolisuudesta, niin ettei kenellekään henkilölle aiheudu kohtuutonta tai syrjivää kohtelua

6 Sopimuksen voimassaolo ja purkautuminen

Taloudellinen tilanteen heikentyessä huomattavasti vakautussopimuksen säästökauden aikana 7.8.2009- 31.12.2010, arvioidaan tämän sopimuksen tilanne uudelleen vakautustyöryhmässä → taloudellinen peruste. Taloudellisen tilanteen heikentyminen tarkoittaa käytännössä tarvetta aloittaa yhteistoimintamenettely, jonka aiheena on irtisanominen, osa-aikaistaminen tai lomauttaminen.

Vakautussopimuksen voidaan antaa raueta kokonaan tai osittain myös muusta syystä sopimalla asiasta yksimielisesti vakautussopimuksen osapuolten kesken esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:

- Yhtiöittäminen
- Kumppanuus
- Ison asiakkaan konkurssi
- Rakenteelliset muutostarpeet
- Talouden merkittävä elpyminen

Sopimuksen rautessa maksetaan vakautussopimuksen mukaisia säästösummia takaisin seuraavasti:

- Tehdyt vakautustyötunnit annetaan ensisijaisesti vapaana 2011 loppuun mennessä
 - Työsuhteen päättyessä em. syystä rahana (lisäkommentti: jos ei ole ehditty pitää vapaana)
- Maksamatta jätetty lomarahaa palautetaan
- Vuoden 2009 kannustinpalkkio laitetaan maksuun